

Поширені запитання щодо інтеграції біженців у систему освіти Республіки Молдова

1. Хто може подати заяву про зарахування дитини до школи в Республіці Молдова?

- Заяву про зарахування дитини до школи може подати один із батьків, законний представник або опікун, незалежно від того, чи подали вони заяву на тимчасовий захист, чи ні.

2. Що потрібно зробити батькам/законним представникам, щоб зарахувати дитину до школи?

- Заповнення формуляра заяви
- Збір документів
- Подання заяви та необхідних документів (оригінал або копія) до обраної школи

3. Які документи необхідні для зарахування дитини до школи?

- Формуляр заяви
- Національне посвідчення особи одного з батьків/законного представника (оригінал або копія)
- Свідоцтво про народження/національне посвідчення особи дитини (оригінал або копія)
- Медична картка дитини з країни походження (Україна) або медична довідка дитини, видана органами Республіки Молдова, що дає змогу їй інтегруватися в освітнє середовище
- Документи про підтвердження навчання учня, оригінал або копія (приймаються також електронні версії без мокрої печатки; відскановані особові справи щодо академічної успішності або електронні підтвердження від закладів освіти України та інших країн, які перебувають у стані війни).

4. Чи потрібні документи, які підтверджують попереднє навчання в Україні?

- Хоча документи, що підтверджують попереднє навчання, є обов'язковими, зарахування можливе і за їх відсутності.
- Якщо документи, які підтверджують попереднє навчання, не можуть бути надані під час зарахування, навчальний заклад зарахує дитину. Батьки/законний представник/опікун дитини можуть подати заяву під власну відповідальність, що нададуть відсутні документи протягом «розумного строку».
- Якщо надання документів неможливе, необхідно проінформувати про це школу, і керівник навчального закладу організовує інституційну комісію (у складі директора/заступника директора, вчителя та шкільного психолога/представника районної/міської психолого-педагогічної служби) для визначення класу, в який буде зараховано дитину, відповідно до класу, який вона відвідувала в Україні, та відповідно до її віку.
- Учні, які подають заяву на зарахування до X класу, але не мають можливості відновити свідоцтво про базову середню освіту в Україні, зараховуються до X

класу за умови, що протягом навчання у ліцеї буде подано свідоцтво про завершення базової середньої освіти в Україні або складуть відповідні програмні різниці за гімназійний цикл у Республіці Молдова, з обов'язковим складанням національних іспитів за гімназійний курс та їх успішним проходженням у тому самому ліцеї, в якому учень навчається.

5. Чи потрібно нотаріально завіряти або переоформляти документи, що підтверджують освіту учня?

- Не потрібно нотаріально завіряти або перекладати румунською мовою документи, що підтверджують попередню освіту учня/студента.
- Приймаються електронні або скановані копії.

6. Де і з якої дати можна подати заяву на зарахування дитини до школи?

- Заяви на зарахування українських дітей можна подавати в будь-який час протягом навчального року. Якщо школа досягла максимальної заповненості, вона направить потенційних учнів до іншої найближчої школи.
- Українські діти можуть вступити до будь-якої школи в Республіці Молдова, де є вільні місця. Список навчальних закладів можна знайти на сайті Міністерства освіти і досліджень.

7. Якщо виникають проблеми із зарахуванням дитини до школи, до кого слід звертатися батькам/законним представникам/опікунам?

- Якщо виникають труднощі із зарахуванням дитини до школи, батькам рекомендується звернутися до Місцевого органу в галузі освіти або зателефонувати на Гарячу лінію 080080011:
 - Список контактів у Кишиневі [RO] [RU]
 - Список контактів в інших районах [RO] [RU]

8. Якщо дитина вже відвідує школу в Молдові, чи потрібно подавати нову заяву для зарахування в новому навчальному році?

- Для учнів, які вже навчаються в навчальному закладі Республіки Молдова та були зараховані, подання додаткової заяви не потрібно.

9. Чи може учень бути зарахований як вільний слухач у школі Республіки Молдова?

- Ні. Статус вільного слухача більше не існує. Учні можуть або вступити до школи в Республіці Молдова на денну форму навчання, або продовжити навчання за українською програмою онлайн, бажано в шкільному середовищі.

10. Я український учень і хочу продовжити навчання за українською програмою онлайн, але робити це зі школи в Молдові. Чи можливо це?

- Так. Заклади загальної освіти на запит можуть сприяти доступу до дистанційного навчання учнів, які бажають продовжити навчання онлайн відповідно до освітньої програми України. Зверніться до школи у вашому населеному пункті для отримання додаткової інформації.

- UNICEF Молдова, People in Need та інші партнери створили лабораторії EduTech у кількох школах Республіки Молдова для дітей, які хочуть навчатися онлайн у шкільному середовищі. [Тут](#) можна знайти список лабораторій EduTech.

11. Якщо батьки/опікуни та/або діти не мають тимчасового захисту в країні, чи можуть вони бути зараховані до школи?

- Усі українські діти, які перебувають на території Республіки Молдова після 24 лютого 2022, можуть бути зараховані до школи в Республіці Молдова, незалежно від того, чи мають вони або їхні батьки/законні представники/опікуни статус тимчасового захисту чи ні.

12. Чи отримають учні, які навчаються в Молдові, як і молдовські учні, офіційну довідку від Міністерства освіти і досліджень, яка підтверджує відвідування навчального закладу в Республіці Молдова?

- Учні, які закінчили початкову школу, отримають документ, що підтверджує проходження відповідного класного рівня.
- Випускникам, які склали національні іспити на завершення гімназії, видається документ про освіту (Свідоцтво про гімназійну освіту).
- Випускники ліцею можуть подати заяву на складання національного іспиту для отримання диплома бакалавра.
- Після успішного складання національного іспиту на отримання свідоцтва зрілості випускнику видається диплом про здобуття бакалавра, який дає право на вступ до закладів вищої освіти та закладів професійно-технічної післясередньої нетритинної освіти.
- Навчальний заклад видає свідоцтво про ліцейну освіту, яке надає право продовжити навчання за програмами професійної підготовки у закладах професійно-технічної середньої та післясередньої освіти учням, які не подали заяву на складання національного іспиту на отримання диплома бакалавра або кандидатам, які не склали цей іспит, але повністю завершили курс навчання в ліцеї.

13. Де організуються курси румунської мови для студентів?

- Міністерство освіти і науки запустило **Національну програму з вивчення румунської мови для національних меншин, включаючи дорослих**, до якої можуть записатися всі охочі вивчити румунську мову, у тому числі біженці з України. Курси є безкоштовними та доступні в усіх регіонах Молдови.
- Окрім трьох університетів – Державного університету «Алеку Руссо» в Бельцях, Державного університету Молдови в Кишиневі та Державного університету у Комраті – курси румунської мови можна відвідувати в різних громадських локаціях.
- Партнери Робочої групи з освіти для біженців (Inter-Agency Refugee Education Working Group) організували центри для вивчення румунської мови для дітей

шкільного віку та їхніх опікунів. Ви можете знайти ці центри з вивчення румунської мови, скориставшись інтерактивною картою [ТУТ](#).

- Асоціація Laolaltă, з підтримкою Агенства ООН у справах біженців, організовує курси румунської мови в Громадських центрах у Кишиневі, Комраті, Кахулі, Унгенах, Каушенах та Дондушенах. Більше інформації дізнайтесь [ТУТ](#).
- Завантажте додаток Refugee Speak для вивчення румунської мови, створений Charity Center for Refugees на сайті www.ccr.md
- Для додаткової інформації про вивчення румунської мови перейдіть за цим посиланням: <https://mec.gov.md/ro/content/invatam-limba-romana>.

14. Чи може студент, який навчається в університеті в Україні, перевестися до Молдови?

- Заява повинна бути подана до Міністерства освіти і досліджень, і кожна заява буде розглянута індивідуально. Зверніть увагу, що лише кілька університетів мають програми навчання російською мовою. Заявки до університетів почнуться влітку 2025 року (?)

15. Чи можуть біженці вступити до університету в Республіці Молдова?

- Так. Біженці, зокрема українці, можуть вступити до університету в Республіці Молдова. Список університетів можна знайти [ТУТ](#).
- Як правило, студенти можуть подати копії своїх документів під час першої подачі, або онлайн на сайті університету, або особисто в університеті. Однак пізніше, після зарахування, вони повинні надати оригінали документів. Абітурієнт має право подати заявки на вступ до одного або декількох вищих навчальних закладів для отримання ступеня бакалаврату/одночасно інтегрованого навчання за різними напрямками професійної підготовки; у кожному з обраних закладів він може вибрати в порядку пріоритетності максимальну кількість програм, встановлену сенатом навчального закладу, але може бути зарахований лише на одну навчальну програму в одному з обраних навчальних закладів. Кандидати, які були зараховані до більш ніж одного вищого навчального закладу, вибирають один навчальний заклад та спеціальність, подавши оригінали документів про освіту до відповідного навчального закладу в установлені терміни.
- Більшість університетів пропонують курси російською мовою, але студенти можуть пройти вступний курс румунської мови тривалістю один рік, якщо це необхідно. Інші університети пропонують курси англійською мовою. Будь ласка, зв'яжіться з відповідним університетом для отримання деталей.
- Умови вступу доступні на сайті кожного університету румунською, англійською та російською мовами.
- Згідно з Наказом №1043 від 18.07.2024 та №1044 від 18.07.2024 українські біженці користуються тарифами, встановленими для громадян Республіки Молдова. Плата за проживання в гуртожитках не включена в стипендію і

сплачується окремо. Бюджетні місця доступні у тому числі для громадян України.

- Кількість місць у гуртожитках державних і приватних університетів обмежена.

16. Чи можуть студенти з України отримувати стипендії?

- Згідно з Наказами №1043 та №1044 від 18.07.2024 українські біженці користуються тарифами, встановленими для громадян Республіки Молдова. Плата за проживання в гуртожитках не включена в стипендію і сплачується окремо. Бюджетні місця доступні у тому числі для громадян України.
- На 2024/2025 навчальний рік для іноземних студентів у державних університетах країни виділено 126 бюджетних місць – 88 на рівні бакалаврату та 38 на рівні магістратури, з пріоритетом для українських студентів.
- Приватні університети не надають стипендії. Однак, якщо студентам потрібна фінансова допомога, їхня ситуація може бути розглянута індивідуально. Для цього студенти повинні звернутися до ректора університету, щоб подати заяву, із описом своєї ситуації. Кожен випадок буде розглянутий індивідуально, залежно від соціального становища студента та його академічної успішності.

17. Де можуть проживати українські студенти під час навчання в університеті?

- Кількість місць у гуртожитках державних і приватних університетів обмежена. Плата за проживання в гуртожитках стягується незалежно від плати за навчання. Для отримання додаткової інформації звертайтеся до кожного університету окремо.
- Плата за проживання в гуртожитках не включена в стипендію і сплачується окремо. У студентських гуртожитках плата за проживання становить від 784 до 2258 леїв на місяць на студента, в залежності від запропонованих умов.

